

CONDUITA ȘI MODUL DE LUCRU AL INSPECTORILOR AUTORITĂȚII PENTRU SECURITATE ȘI SĂNĂTATE DIN IRLANDA: SPRIJINIREA RESPECTĂRII NORMELOR DE SECURITATE ȘI SĂNĂTATE ÎN MUNCĂ (CAZUL IE3)

Introducere

Promovarea unor practici eficiente de securitate și sănătate în muncă (SSM) este esențială pentru locuri de muncă mai sigure și mai sănătoase. Îmbunătățirea mecanismelor și practicilor de gestionare a SSM într-o gamă largă de sectoare industriale și întreprinderi de toate dimensiunile - mari, mijlocii și mici - este stimulată, sprijinită și susținută de o serie de actori și procese instituționale atât în interiorul întreprinderilor, cât și în exteriorul lor. Cercetările științifice¹ evidențiază, printre altele, rolul esențial pe care îl pot juca autoritățile de reglementare naționale în materie de SSM, precum inspectoratele de muncă și serviciile de prevenție. Acest studiu de caz face parte dintr-un proiect de cercetare desfășurat în Irlanda pentru a oferi o perspectivă suplimentară asupra acestui subiect².

Acest studiu de caz detaliază conduita normativă a inspectorilor Autorității pentru Securitate și Sănătate (ASS) atunci când vizitează organizații pentru a reglementa respectarea legislației și a bunelor practici în domeniul SSM. În acest context, termenul normativ se definește ca fiind conduita bazată pe uzanță și practică a inspectorilor ASS în timpul vizitelor lor la întreprinderi pentru a monitoriza și a reglementa respectarea normelor în materie de SSM. Acest studiu de caz este inovator, deoarece încearcă să arate pentru prima dată modul în care inspectorii ASS asigură respectarea normelor în materie de SSM în întreprinderile pe care le vizitează. Acesta este un domeniu de cercetare care a beneficiat de foarte puține cercetări academice comparativ cu importanța și complexitatea subiectului. Principalele cercetări privind modul în care inspectorii de muncă asigură respectarea normelor în materie de SSM sunt rezumate într-un document de dezbatere al Agenției Europene pentru Securitate și Sănătate în Muncă (EU-OSHA) (EU-OSHA, 2023c). În descrierea activității, se menționează că inspectorii de muncă sunt responsabili pentru transpunerea legislației SSM în practică (EU-OSHA, 2023). Acest studiu de caz completează baza de cunoștințe prin detalierea și discutarea comportamentului normativ al inspectorilor ASS în ceea ce privește monitorizarea, reglementarea și promovarea respectării normelor în materie de SSM în întreprinderile pe care le vizitează. Acest lucru ilustrează și mai bine echilibrul între persuasiune și sancțiuni atins de acești inspectorii în reglementarea întreprinderilor pe care le vizitează pentru a asigura respectarea normelor în materie de SSM. Abordarea inspectorilor necesită un tip specific de formare. Formarea inspectorilor recent recrutați este descrisă în Cazul IE1³.

Aceste cunoștințe suplimentare privind modul în care inspectorii ASS asigură respectarea normelor în materie de SSM în timpul vizitelor și inspecțiilor pe care le desfășoară vor conduce, prin cercetări suplimentare, la creșterea oportunităților de îmbunătățire a gradului de respectare a normelor în materie de SSM.

Acest studiu de caz va arăta că observarea pericolelor de către inspectorii este factorul dominant utilizat pentru evaluarea securității în întreprinderile vizitate, dar este completat prin întrebări și citirea documentelor privind securitatea ca parte a procedurilor de rutină. Aceasta este o constatare importantă, deoarece demonstrează că observarea este o conduită normativă și o abilitate

¹ EU-OSHA – Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă, *Improving compliance with occupational safety and health regulations: an overarching review* (Îmbunătățirea conformității cu reglementările în materie de securitate și sănătate în muncă: analiză generală), 2021. Disponibil la adresa: <https://osha.europa.eu/en/publications/improving-occupational-safety-and-health-changing-world-work-what-works-and-how>

² EU-OSHA, 2025. Raportul principal este disponibil la adresa: <https://osha.europa.eu/en/publications/irelands-approach-supporting-occupational-safety-and-health-compliance-role-labour-inspectorate-and-prevention-services>

³ Cazul IE1 este disponibil la: <https://osha.europa.eu/en/publications/irish-health-safety-authoritys-recruitment-drive-supporting-occupational-safety-and-health-compliance-case-ie1>

fundamentală legată de competență, care necesită formare, cunoștințe și experiență. De asemenea, a fost semnalată practica inspectorilor de a solicita în mod informal îmbunătățiri în materie de securitate în timpul inspecțiilor, de exemplu, solicitarea purtării imediate a echipamentului individual de protecție sau furnizarea de echipament suplimentar pentru lucrul la înălțime. În plus, trebuie menționat faptul că amplasamentele perfect sigure au fost raportate ca fiind rare, ceea ce reiterează necesitatea ca inspectorii să viziteze periodic întreprinderile și să monitorizeze respectarea normelor în materie de SSM.

Acest studiu de caz ilustrează, de asemenea, modul în care inspectorii preferă să construiască o cultură mai sigură și mai favorabilă respectării normelor în materie de SSM atunci când vizitează întreprinderile, utilizând o abordare bazată în principal pe persuasiune. Conduita și stilul inspectorilor în timpul vizitelor au fost considerate mai degrabă educative și acomodative decât stricte și autoritare. Dar, după cum se va demonstra, inspectorii nu au întâmpinat nicio dificultate în a-și utiliza competențele de a aplica sancțiuni, dacă a fost necesar. Inspectorii intervievați pentru acest studiu de caz au raportat că frecvența activităților de asigurare a respectării legislației în sectoare cu risc ridicat, precum construcțiile și industria prelucrătoare, este de aproximativ 10 % din întreprinderile vizitate, ceea ce indică din nou necesitatea monitorizării constante a locurilor de muncă.

Există totuși o diferență în conduita inspectorilor atunci când întreprinderile sunt vizitate în scopul verificării respectării reglementărilor privind gestionarea riscurilor psihosociale. Termenul „inspector” se referă, de asemenea, la un profesionist ASS care monitorizează și asigură gestionarea riscurilor psihosociale. Această persoană este un specialist cu experiență în psihologie organizațională și este clasificată drept expert în domeniu.

În astfel de cazuri în care a fost implicat expertul în domeniu, abordarea utilizată se bazează mult mai mult pe adresarea de întrebări și pe citirea documentației la fața locului atunci când se evaluează riscul psihosocial. Aplicarea măsurilor de prevenire a riscurilor psihosociale este, de asemenea, o problemă mult mai dificilă din cauza sarcinii probei legale necesare pentru aplicarea măsurilor. Se menționează că, până în prezent, nu au avut loc urmăriri penale pentru contravenții legate de factorii psihosociali.

O altă concluzie importantă a acestui studiu de caz este că standardul de evaluare a riscurilor întâlnit de inspectori variază foarte mult și tinde să fie legat de mărimea întreprinderii, întreprinderile mai mari având un standard mai bun de evaluare a riscurilor.

Metodologie

Pentru acest studiu de caz, au fost intervievați opt inspectori de teren și expertul în domeniu (specialist cu experiență în psihologie organizațională). Toate aceste persoane fac parte din personalul calificat și cu experiență al ASS. Fiecare dintre aceste persoane avea cel puțin studii universitare sau echivalente și cel puțin trei ani de experiență anterioară în sectorul pe care îl reglementa în mod obișnuit. Marea majoritate a inspectorilor intervievați aveau studii superioare de masterat sau urmau în mod activ un program de studii postuniversitare. Toți inspectorii au efectuat în mod regulat inspecții legate de securitatea și sănătatea în muncă la locurile de muncă din domeniul construcțiilor, ingineriei sau agroindustriei. Expertul în domeniu interviuat avea studii în domeniul psihologiei, era absolvent al studiilor de masterat și se ocupa în principal de reglementarea riscurilor psihosociale și de asigurarea aplicării normelor în domeniu.

În timpul interviurilor, cercetătorii au adresat trei întrebări principale: cum se desfășoară inspecțiile obișnuite; cum se evaluează securitatea la nivelul întreprinderii evaluate și, dacă sunt necesare îmbunătățiri în materie de securitate, cum se realizează acestea. Intervievaților li s-au adresat și alte întrebări, care sunt discutate în raportul principal.

Inspectori de muncă ASS

ASS este Inspectoratul Național de Muncă din Irlanda. Acesta are un domeniu de competență foarte amplu în ceea ce privește securitatea la locul de muncă și ar fi clasificat de EU-OSHA (2021) ca inspectorat unic care este responsabil în mare măsură pentru normele în materie de SSM în ceea ce privește rolul său de monitorizare, reglementare și conformitate, precum și pentru furnizarea de activități de promovare.

În 2023, ASS a raportat că a efectuat peste 10 000 de inspecții. Dintre acestea, 9 995 de inspecții au fost neanunțate (ASS, 2023). Pe lângă vizitele efectuate la întreprinderi în urma reclamațiilor, ASS a efectuat și 225 de investigații speciale, din care 83 au vizat accidente mortale. În 2023 au fost înregistrate 19 urmăriri judiciare care s-au concretizat în amenzi în valoare de 1 377 500 EUR. După cum se detaliază în cazul IE4⁴, ASS a realizat aceste aproximativ 10 000 de inspecții în 2023 cu 164 de inspectori, dintre care 85 lucrează pe teren și efectuează inspecții sau investigații. Acești inspectori (inclusiv expertul în domeniu) au competențe juridice pentru a monitoriza respectarea legislației în domeniul SSM și pentru a lua măsuri de asigurare a respectării legislației, după cum este necesar. Acești inspectori au fost, de asemenea, implicați în activități de promovare, în desfășurarea de campanii privind securitatea și în colaborarea cu comunitatea mai largă din domeniul SSM din Irlanda, oferind, de regulă, consiliere și informații în cadrul evenimentelor organizate.

Dirjecționarea inspecțiilor și a campaniilor este ghidată de contribuții de la două niveluri: sugestiile personalului de conducere de nivel superior și ale inspectorilor individuali. Personalul de conducere de nivel superior pregătește anual programe de lucru care se bazează pe analize ale strategiilor, cercetării și datelor ASS. Această analiză informează ASS cu privire la sectoarele și locurile de muncă care au fost selectate pentru inspecții și campanii specifice ale inspectoratului de muncă. Aceste programe de lucru sunt publicate anual (de exemplu, 2024). În 2024, ASS și-a concentrat resursele inspectoratelor pe inspecții proactive și campanii specifice în sectoarele cu risc ridicat, și anume agricultura, construcțiile, transporturile și logistica, sănătatea și asistența socială, producția și depozitarea substanțelor chimice și utilitățile.

Pe teren, inspectorii ASS sunt obligați să respecte programele anuale de lucru, dar au libertate de acțiune în ceea ce privește activitățile lor zilnice. Prin urmare, ei aleg în mod periodic locurile de muncă pe care le vizitează, ținând cont de nivelul de risc și de istoricul vizitelor, precum și de cerințele de gestionare locale, cum ar fi investigarea accidentelor sau tratarea plângerilor. Logistica deplasărilor pe distanțe mari influențează, de asemenea, locurile de muncă care sunt vizitate într-o anumită zi. Inspectorii ASS au la dispoziție un software care poate prioritiza nivelurile de risc ale locurilor de muncă individuale, dar, în practică, locurile de muncă sunt probabil programate să fie vizitate în funcție de nivelul de risc avut în vedere, de frecvența cu care au fost vizitate și de gruparea geografică a locurilor de muncă pentru a reduce la minimum timpul de deplasare.

După cum descrie EU-OSHA (2023), rolul central al inspectorului de muncă poate fi caracterizat ca fiind punerea în aplicare a legislației naționale în materie de SSM. Prin urmare, o cerință fundamentală pentru toți inspectorii de muncă în ceea ce privește monitorizarea și reglementarea conformității este evaluarea nivelului de securitate înainte de punerea în aplicare a oricăror cerințe. Acest studiu de caz detaliază conduita normativă și stilul inspectorilor ASS în activitatea lor de monitorizare și reglementare a locurilor de muncă cu risc ridicat din trei domenii de activitate: construcțiile, industria prelucrătoare și agroindustria.

Principalele constatări rezultate din interviuarea a opt inspectori

Toți inspectorii erau calificați, aveau experiență și cunoștințe aprofundate despre pericolele și riscurile din întreprinderile pe care le vizitau. De asemenea, aveau cunoștințe prealabile despre întreprinderile pe care le-au vizitat din bazele de date și rapoartele existente.

Inspecțiile bazate pe riscuri sunt normative (respectă obiceiurile bazate pe uzanță și practică), inspectorul având un control semnificativ asupra întreprinderii pe care o va vizita. Deciziile privind întreprinderile care urmau să fie vizitate au fost în mare parte pragmatice și au reflectat nevoile locale, programele de lucru publicate anterior de ASS și facilitatea deplasării în timpul zilei de lucru. Acest lucru a dus, de regulă, la vizitarea întreprinderilor cu un grad mai ridicat de risc pentru a monitoriza respectarea normelor în materie de SSM și la raportarea de către un inspector de muncă după cum urmează:

⁴ Cazul 4 este disponibil aici: <https://osha.europa.eu/en/publications/ibec-and-its-online-community-good-practice-supporting-occupational-safety-and-health-compliance-case-ie4>

„Selectez întreprinderile care urmează să fie vizitate utilizând clasificarea noastră în funcție de gradul de risc, care ține cont de momentul în care întreprinderile au fost vizitate ultima dată, precum și de tipul și mărimea lor.”

Inspector de muncă

Desfășurarea inspecției la fața locului a fost raportată după cum urmează. În primul rând, inspectorii iau legătura cu personalul de conducere de nivel superior și, dacă este posibil, cu reprezentanții responsabili cu securitatea. Urmează o abordare generalizată de tipul „look, ask and read” (privește, întreabă și citește) a inspecției, care include un tur al amplasamentului pentru a observa pericolele, adresarea de întrebări și citirea documentelor de la amplasament. Documentele citite sunt, de obicei, evaluări ale riscurilor și declarații de securitate.

Toți inspectorii au raportat că au utilizat observarea pericolelor la fața locului ca metodă principală de evaluare a securității. Adresarea de întrebări și citirea evaluărilor de risc sunt activități de rutină, dar aceste metode de identificare a pericolelor au avut tendința de a valida și de a consolida evaluarea securității realizată în principal prin observarea pericolelor în timpul inspecțiilor. Inspectorii au raportat că standardul de evaluare a riscurilor varia foarte mult, de la „șocant de slab” la „bun”, dar că, în general, cu cât întreprinderea era mai mare, cu atât standardul de evaluare a riscurilor era mai bun.

„Voi începe să-mi formez o imagine de ansamblu, pe baza a ceea ce observ, pentru a determina nivelul de securitate.”

„În timpul unei inspecții, voi urma indiciile vizuale pentru a stabili care este standardul de securitate.”

„Îmbunătățirile informale efectuate la fața locului în timpul vizitelor au fost un fenomen obișnuit în timpul inspecțiilor. De exemplu, inspectorii au dat exemple de cerințe privind lipsa elementelor de protecție pentru a preveni căderile de la înălțime și angajați care nu purtau echipament individual de protecție care au fost rezolvate în timp ce se aflau la amplasament.”

„Există multe îmbunătățiri informale care nu sunt menționate în rapoartele inspectorilor.”

„Mă întreb dacă aș vrea ca fratele, sora, mama sau tatăl meu să lucreze aici.”

Stilul inspectorului

Persuasiunea s-a dovedit a fi metoda dominantă de asigurare a conformității de către inspectorii, care au raportat că abordează un stil în principal acomodativ și educativ. Cu toate acestea, toți inspectorii au raportat că ar utiliza competențe de aplicare a sancțiunilor atunci când ar considera că este necesar. Conform datelor raportate, activitățile de asigurare a respectării legislației au implicat, de regulă, utilizarea notificărilor de îmbunătățire a condițiilor de muncă sau a avertismentelor de interdicție. Inspectorii au raportat că aproximativ 10 % din societățile cu grad mare de risc pe care le-au inspectat au primit notificări privind asigurarea respectării legislației.

Când au fost întrebați despre atitudinea și experiența lor în ceea ce privește încălcările standardelor de securitate și sănătate în muncă și utilizarea măsurilor de asigurare a respectării legislației, inspectorii nu au raportat că ar fi necesar ca urmărirea judiciară să fie utilizată în mai multe situații. Toți inspectorii au menționat că vor fi inițiate urmăriri penale când va fi necesar, dar unii dintre ei au

raportat că acestea sunt problematice în sine, având în vedere complexitatea lor și timpul necesar. Urmăririle penale întreprinse de ASS s-au desfășurat de 19 ori în 2023 (ASS, 2023).

O indicație a penalităților și a costurilor generate de activitatea de reglementare a ASS poate fi desprinsă din rapoartele anuale ale ASS, care prezintă detalii succinte privind activitatea de asigurare a respectării legislației în care au fost implicate instanțe de judecată. Raportul anual al ASS pentru 2023 (ASS, 2023) detaliază rezultatul a 19 urmăriri penale sumare. Cuantumul total al amenzilor s-a ridicat la 1 337 500 EUR. Amenda cea mai mică a fost de 500 EUR, iar cea mai mare de 750 000 EUR. A existat o pedeapsă privativă de libertate de un an pentru decesul unui lucrător agricol. În general, pedepsele și costurile aferente urmărilor judiciare desfășurate de ASS variază foarte mult, fără să existe un model predictiv clar. În două cazuri de deces din cauze profesionale, amenzile au fost de 10 000 EUR și 30 000 EUR, dar au ajuns la 1 milion EUR în anii precedenți.

„Se pune mult accent pe persuasiune, dar voi recurge la urmărirea penală dacă va fi necesar.”

„Aplicarea legii este o soluție de ultimă instanță, dar va fi utilizată, dacă este necesar, atunci când nu se observă nicio îmbunătățire sau atunci când are loc un accident sau un deces și este justificată. În caz contrar, persuasiunea este cea mai bună modalitate.”

„În unele cazuri nu este necesară urmărirea penală. De exemplu, am vizitat aproximativ 1 000 de ferme în peste zece ani și am apelat la urmărirea penală o singură dată.”

Toți inspectorii au raportat că standardele de securitate întâlnite erau, în general, mai slabe în cazul întreprinderilor mai mici, comparativ cu cele mai mari.

„Operatorii mai mici încă se confruntă cu probleme legate de securitate, în special în agricultură și construcții.”

Reglementarea riscurilor psihosociale

A existat o diferență clară în desfășurarea inspecțiilor în ceea ce privește reglementarea riscurilor psihosociale. Expertului în domeniu intervievat i s-a alocat o normă întreagă gestionării riscurilor psihosociale. Această persoană a fost prima recrutată de ASS pentru gestionarea riscurilor psihosociale și este considerată expert în domeniu. Această persoană nu consideră că activitatea sa de reglementare a riscurilor psihosociale se bazează pe inspecții în sensul tradițional. Deși paradigma îndelungată a desfășurării inspecțiilor privind pericolele chimice, fizice și biologice a fost descrisă în detaliu în acest studiu de caz, ea nu poate fi aplicată cu ușurință reglementării riscurilor psihosociale.

Făcând referire mai degrabă la cazuri decât la inspecții, expertul în domeniu a raportat că evaluarea documentației amplasamentului și adresarea de întrebări sunt metodele dominante pentru evaluarea riscurilor psihosociale, a plângerilor sau a acuzațiilor și că aceste proceduri pot fi efectuate fie de la distanță, fie la fața locului. Rezultatele unui caz indică adesea că aproximativ jumătate din măsurile necesare din partea întreprinderilor sunt deja implementate. De obicei, acestea constau în politici, informări și intervenții primare și secundare, dar în principal terțiare. În mod normal, ar fi necesară o activitate de reglementare suplimentară din partea expertului în domeniu, în ceea ce privește repetarea vizitelor. S-a raportat că intervențiile primare preferate de expertul în domeniu pentru întreprinderi includ o prevenție mai bună și schimbarea sistemelor actuale de lucru. De fapt, este necesară o abordare mult mai atentă a circumstanțelor care generează riscuri psihosociale, a sistemului de muncă în sine, în detrimentul concentrării pe lucrătorul individual.

De asemenea, expertul în domeniu a raportat că absențele din cauza problemelor de sănătate care decurg din expunerea la pericole psihosociale nu pot fi nici raportate la ASS, nici clasificate ca boli. Prin urmare, acestea nu sunt la fel de vizibile ca riscurile tradiționale din punct de vedere al securității, care fac obiectul obligațiilor naționale de raportare a accidentelor de muncă și a situațiilor periculoase.

Expertul în domeniu a raportat, de asemenea, că riscurile psihosociale nu sunt noi, dar gestionarea și reglementarea acestora sunt complet diferite de metodele utilizate de-a lungul timpului pentru riscurile tradiționale din punct de vedere al securității. În plus, legislația, așa cum este redactată, nu este suficient de nuanțată în ceea ce privește aplicarea reglementărilor privind securitatea la locul de muncă. Următoarele citate aparțin expertului în domeniu.

„Legislația poate fi restrictivă și, de asemenea, există problema angajării de către întreprinderi a unor profesioniști din domeniul juridic încă din primele etape ale proceselor.”

„În temeiul legislației actuale, este dificil să se demonstreze în instanță care este pericolul și care este cauza problemelor psihosociale, dincolo de orice îndoială rezonabilă.”

„Discutăm despre angajați, nu despre o mașină fără scut; prin urmare, subiectul este mult mai amplu decât domeniul tradițional al securității.”

„Adesea constat că acele competențele manageriale și așa-numitele competențe non-tehnice în relațiile interumane sunt extrem de deficitare.”

„Întreprinderile mai mici raportează adesea că nu există riscuri psihosociale.”

Exemple de colaborare

Toți inspectorii și expertul în domeniu au raportat că sunt deschiși la orice formă de colaborare și au prezentat numeroase exemple de astfel de colaborări cu comunitatea mai largă din domeniul SSM din Irlanda. Acest punct este exemplificat și în secțiunea 5 din raportul principal⁵ care enumeră numeroasele colaborări cu majoritatea organizațiilor din domeniul SSM enumerate în tabelele 2 și 3, inclusiv sindicatele, Ibec (cazul IE4⁶), Organizația națională irlandeză pentru securitate (*National Irish Safety Organisation* – NISO; cazul IE5⁷), Agenția de stat privind cererile de despăgubire (*State Claims Agency*) (cazul IE6)⁸ și organisme profesionale, cum ar fi Federația Industriei Construcțiilor (*Construction Industry Federation*)⁹ și Asociația Irlandeză a Întreprinderilor Mici și Mijlocii (*Irish Small and Medium Sized Enterprises association*)¹⁰. Toți inspectorii de muncă și expertul în domeniu au exprimat percepții pozitive în ceea ce privește colaborarea, cum ar fi:

„Mă adresez tuturor grupurilor deschise la discuții.”

„Voi colabora cu orice organizație sau persoană fizică pentru a oferi împreună asistență cu privire la riscurile psihosociale legate de locul de muncă.”

„Colaborez cu numeroase organisme profesionale și comerciale. Ne putem adresa părților interesate și să le putem influența mult mai bine în comparație cu vizitele individuale.”

⁵ Raportul principal este disponibil la adresa: <https://osha.europa.eu/en/publications/irelands-approach-supporting-occupational-safety-and-health-compliance-role-labour-inspectorate-and-prevention-services>

⁶ Cazul IE4 este disponibil la: <https://osha.europa.eu/en/publications/ibec-and-its-online-community-good-practice-supporting-occupational-safety-and-health-compliance-case-ie4>

⁷ Cazul IE5 este disponibil la: <https://osha.europa.eu/en/publications/irelands-niso-community-practice-supporting-occupational-safety-and-health-compliance-case-ie5>

⁸ Cazul IE6 este disponibil la: <https://osha.europa.eu/en/publications/irish-state-claims-agencys-risk-management-supporting-occupational-safety-and-health-compliance-case-ie6>

⁹ Vezi: <https://cif.ie/>

¹⁰ Vezi: <https://isme.ie/>

Exemple de inovare

Expertul în domeniu a colaborat cu Comisia pentru relațiile la locul de muncă (*Workplace Relations Commission*) (vezi tabelul 2 din raportul principal⁵) și a elaborat un cod de practică pentru angajatori și lucrători cu privire la prevenirea și soluționarea problemei intimidării la locul de muncă (ASS/WRC, 2021). Acest cod de practică oferă informații celor care caută date despre conflicte și cazuri de intimidare la locul de muncă. Expertul în domeniu a raportat, de asemenea, că acea Comisie pentru relațiile la locul de muncă este o opțiune viabilă pentru lucrătorii individuali care solicită măsuri reparatorii pentru riscurile psihosociale legate de muncă.

Transferabilitate

Conduita inspectorilor ASS și a expertului în domeniu în timpul interacțiunilor, vizitelor la fața locului și inspecțiilor reflectă foarte bine profesionalismul și dedicarea lor față de respectarea normelor în materie de SSM și securitatea lucrătorilor. Acest lucru este în concordanță cu cercetările anterioare ale Inspectoratului de Muncă al UE (EU-OSHA, 2023). Cu toate acestea, o caracteristică considerată transferabilă este accentul pus de ASS pe colaborarea cu comunitatea mai largă din domeniul SSM. Acest lucru se manifestă sub forma așteptării ca inspectorii ASS și expertul în domeniu să caute în mod proactiv oportunități de colaborare. Prin urmare, ASS caută în mod activ oportunități de a-și valorifica influența și de a ajunge la un public cât mai larg posibil.

Concluzii

În 2023, ASS a efectuat peste 10 000 de inspecții pentru aproximativ 2,7 milioane de persoane reprezentând forța de muncă națională. Fiecare dintre aceste inspecții a fost efectuată de autorități de reglementare în domeniul SSM cu un nivel ridicat de pregătire și experiență. Acest stil acomodativ, educativ și de dezvoltare a culturii a fost evidențiat în mod clar. Această abordare a fost adoptată și de inspectorii ASS, care au fost foarte colaborativi și cooperanți, lucru care s-a reflectat în mod clar în celelalte cinci studii de caz.

În ceea ce privește modalitatea de reglementare, toți inspectorii au demonstrat că persuasiunea a fost abordarea preferată în materie de reglementare, comparativ cu sancțiunile. Cu toate acestea, inspectorii nu au ezitat să recurgă la măsuri de punere în aplicare a normelor atunci când a fost necesar, dar în aproximativ nouă cazuri din zece și-au folosit abilitățile de persuasiune pentru a obține îmbunătățirile necesare în ceea ce privește respectarea normelor în materie de SSM în sectoarele cu risc ridicat.

Standardele de securitate sunt determinate în primul rând de observarea pericolelor în timpul inspecțiilor, iar necesitatea monitorizării constante a întreprinderilor este evidentă, având în vedere că aproximativ 10 % din întreprinderi prezintă un risc ridicat și necesită măsuri de aplicare a legii.

Eficacitatea politicii și a practicilor actuale de sprijinire a respectării normelor în materie de SSM a fost demonstrată de ASS, fiind necesară aplicarea unei forme de sancțiune la aproximativ 10 % din întreprinderile cu risc ridicat.

În schimb, reglementarea riscurilor psihosociale prezintă dificultăți mai mari din cauza problemelor juridice inerente. În special, absențele de la locul de muncă nu trebuie raportate la ASS atunci când sunt cauzate de probleme de sănătate psihologică care nu se încadrează în majoritatea clasificărilor medicale ale bolilor, cum ar fi DSM-V (2022). În plus, există o problemă legată de resurse în cadrul ASS, doar doi profesioniști lucrând în prezent punctual la reglementarea riscurilor psihosociale și, până în prezent, nu există niciun sistem alternativ de urmărire penală pentru această categorie de riscuri. Prin urmare, numărul de urmăriri penale va rămâne scăzut. Pentru a crește eficacitatea reglementării riscurilor psihosociale sunt necesare următoarele: o revizuire fundamentală și modificări ale sistemelor existente; clasificări de raportare care să includă elaborarea de standarde și proceduri operaționale mai fiabile și metode convenite la nivelul UE de evaluare a riscurilor și de punere în aplicare a controalelor pentru diferite tipuri de industrii și culturi de lucru.

Referințe

DSM-V, 2022. *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders, Fifth Edition*, American Psychiatric Association.

EU-OSHA – Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă, *Improving compliance with occupational safety and health regulations: an overarching review* (Îmbunătățirea conformității cu reglementările în materie de securitate și sănătate în muncă: analiză generală), 2021.

Disponibil la adresa:

https://osha.europa.eu/sites/default/files/Improving_compliance_OSH_regulations_lit%20review.pdf

EU-OSHA – Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă, *Supporting Compliance of Occupational Safety and Health Requirements – European Labour Inspection Systems of Sanctions and Standardised Measures* (Sprijinirea conformității cu cerințele în materie de securitate și sănătate în muncă – Sistemele de sancțiuni și măsuri standardizate ale inspectoratelor de muncă europene), 2023c. Disponibil la adresa:

https://osha.europa.eu/sites/default/files/Supporting-Compliance-Workplace-Safety-Requirements_EN.pdf

ASS/WRC, 2021 *Code of Practice for Employers and Employees on the Prevention and Resolution of Bullying at Work* (Cod de practică pentru angajatori și angajați privind prevenirea și soluționarea intimidării la locul de muncă).

ASS, 2023. Autoritatea pentru Securitate și Sănătate, Raportul anual pe 2023. Publicat de Autoritatea pentru Securitate și Sănătate, The Metropolitan Building, James Joyce Street, Dublin 1.

https://www.hsa.ie/eng/publications_and_forms/publications/corporate/annual_report_2023.html

ASS, 2024. Programul de lucru al Autorității pentru Securitate și Sănătate pentru anul 2024. Publicat de Autoritatea pentru Securitate și Sănătate, The Metropolitan Building, James Joyce Street, Dublin 1.

Autori: Dr. Victor Hrymak, Dr. Patrick Bruce și Dr. Chiara Leva.

Management de proiect: Ioannis Anyfantis și Lorenzo Munar – Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă (EU-OSHA).

Acest studiu de caz a fost realizat la solicitarea Agenției Europene pentru Securitate și Sănătate în Muncă (EU-OSHA). Conținutul său, inclusiv eventualele opinii și/sau concluzii exprimate, aparțin exclusiv autorilor și nu reflectă neapărat opiniile EU-OSHA.

Nici Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă, nici orice alte persoane care acționează în numele agenției nu este responsabilă de modul în care ar putea fi utilizate aceste informații.

© Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă, 2026

Reproducerea este autorizată cu condiția menționării sursei.

Pentru utilizarea sau reproducerea fotografiilor sau a altor materiale pentru care Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă nu deține drepturile de autor, trebuie solicitat acordul direct de la deținătorii drepturilor de autor.